

การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวนวคาร์ล ออร์ฟ โรงเรียนบ้านเขว้าศึกษา อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ

Development Self-discipline of Early Childhood by Experience with Music activities by Carl Orff, Ban Khwao School Muang District, Chaiyaphum Province.

สุรียันต์ แสงงาม

สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
Email: teacher.dance12341@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวนวคาร์ล ออร์ฟ โรงเรียนบ้านเขว้าศึกษา อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ มีความมุ่งหมายในการวิจัยเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวนวคาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff, 1895-1982) โรงเรียนบ้านเขว้าศึกษา อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ ได้ให้ความหมายความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ไว้ดังนี้ 1) ด้านความรับผิดชอบ 2) ด้านการรู้จักเวลา 3) ด้านความอดทน อดกลั้น 4) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง 5) ด้านความเป็นผู้นำ ผู้ตาม กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชายหญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน มีเด็กปฐมวัยทั้งหมดจำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการเจาะจง เพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวนวคาร์ล ออร์ฟ โดยทำการสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลอง จากนั้นจัดกิจกรรมประสบการณ์ดนตรีตามแนวนวคาร์ล ออร์ฟ เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ และทำการสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยในช่วงเวลาการทดลองทุก 2 สัปดาห์ ได้แก่ สัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวนวคาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff, 1895-1982) 2) แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยอาศัยแบบการทดลองกลุ่มเดียว มีการวิจัยแบบ One Group Pretest-Posttest Design กับแบบ One Group Time-Series เข้าด้วยกันสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มัธยฐาน (Median)

ผลการวิจัย พบว่า ก่อนการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวนวคาร์ล ออร์ฟ มีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ 1.28-45) หลังการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวนวคาร์ล ออร์ฟ มีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ 1.73-1.84) แสดงว่า การจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวนวคาร์ล ออร์ฟ พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยมีแนวโน้มสูงขึ้น

คำสำคัญ: ความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย, กิจกรรมดนตรีตามแนวของคาร์ล ออร์ฟ, การจัดประสบการณ์

Abstract

The purpose of this research to develop self-discipline of early childhood by experience with music activities by Carl Orff (Carl Orff,1895-1982), Ban Khwao School Muang District, Chaiyaphum Province. By definition. Self-discipline of early childhood is as follows: 1) Responsibility 2) Timing 3) Endurance 4) Self-confidence 5) Leadership, follower.

The population used in this research. Early Childhood between the ages of 4-5 years studying in Kindergarten Year 1 Semester 2 Academic Year 2017, There are 20 children in the classroom. Obtained by specifying to develop self-discipline of early childhood by experience with music activities by Carl Orff. The self-discipline of early childhood behaviors of the sample were investigated. Then organize a musical experience with music activities by Carl Orff For a period of 8 weeks and Self-discipline behaviors were observed during the experimental period of 2 weeks, week 2, 4, 6 and 8.

The instrument used in this research was 1) a plan to organize an experience with music activities by Carl Orff (Carl Orff,1895-1982). 2) Self-Discipline Observation of early childhood Form. This Experimental Research. The Research was carried out using a single trial. One Group Pretest-Posttest Design and One Series Time-Series. Statistics for Mean, Standard Deviation, Median

Research is Pretest to educational experience with music activities by Carl Orff, early childhood had an average score of self-discipline. The mean score was moderate ($\bar{x}$ 1.28-45). After an educational experience with music activities by Carl Orff of early childhood. Self-discipline behavior an average scores of early childhood. At the high level ($\bar{x}$ 1.73-1.84). Posttest to educational experience with music activities by Carl Orff, there is high tendency for self-discipline

Keyword: Self-discipline of early childhood, Music activities by Carl Orff, Experience Activities.

วันที่รับบทความ : 29 พฤศจิกายน 2562

วันที่แก้ไขบทความ : 19 ธันวาคม 2562

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 23 ธันวาคม 2562

1. บทนำ

การมีวินัยเป็นคุณธรรมขั้นพื้นฐานด้านหนึ่ง ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ให้สถานศึกษานำไปเป็นจุดมุ่งหมายการพัฒนาด้านจิตพิสัยของนักเรียน ทั้งนี้ผู้ที่มิวินัยคือผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎระเบียบของสถานศึกษาสถาบัน/องค์กร/สังคมและประเทศโดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา [1] การสอนดนตรีสำหรับเด็กในปัจจุบันมีผู้คิดค้นหลักการและวิธีการต่าง ๆ มากมายที่เป็นที่ยอมรับและเผยแพร่ไปทั่วโลกแนวหนึ่งได้แก่การสอนดนตรีสำหรับเด็กตามแนวคาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff, 1895-1982) ซึ่งเป็นการสอนดนตรีผ่านการลงมือกระทำอย่างมีชีวิตชีวาและสร้างสรรค์การมีปฏิสัมพันธ์กับวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ตามแนวคาร์ล ออร์ฟ เน้นกระบวนการที่

เด็กได้ลงมือปฏิบัติ เด็กจะได้รับรู้ถึงความรู้สึกของสิ่งที่เขาได้ลงมือกระทำภาพที่อยู่ในใจรวมถึงข้อมูลต่าง ๆ จะถูกสะสมไว้และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในเวลาต่อมาการเล่นดนตรีในการเรียนการสอนตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟเน้นไปที่การทำให้เด็กสามารถเล่นดนตรีทั้งเดี่ยวและกลุ่มได้ตั้งแต่ช่วงแรกของการเล่นเด็กแต่ละคนอาจมีบทบาทคนละเล็กคนละน้อยแต่สามารถประกอบเป็นเพลงที่บรรเลงร่วมกันได้ทั้งเพลงบางตอนของเพลงอาจเปิดโอกาสให้เด็กแต่ละคนได้แสดงเดี่ยว (Solo) สลับกับการเล่นพร้อมกันทั้งวง ดังนั้นการเล่นดนตรีของเด็กจึงเริ่มจากสิ่งที่เด็กสามารถทำได้ไม่ยาก ได้แก่การร้องเพลง การตบมือและทำเสียงต่าง ๆ จากร่างกาย (Body percussion) และการเล่นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องประกอบจังหวะ (Percussion) การร้องเพลงเป็นสิ่งที่ง่าย

สำหรับมนุษย์ทุกคน เพราะการส่งเสียงและการพูดเป็นธรรมชาติที่เกิดขึ้นในตัวมนุษย์ทุกคน เด็กหัดพูดได้จากการเลียนแบบพ่อแม่และคนรอบข้างโดยอาศัยการฟังและการสังเกต การฝึกพูดของเด็กถูกพัฒนาขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติในการเรียนการสอนดนตรีตามแนวคิดของ คาร์ล ออร์ฟ จึงใช้การร้องเพลงเพื่อสร้างสรรค์ดนตรีตั้งแต่เบื้องต้น

ดนตรีของคาร์ล ออร์ฟมีพื้นฐานบนความเข้าใจในพัฒนาการของเด็กโดยพยายามพัฒนารากฐานในการสอนดนตรีของเขาว่าดนตรี (Music) การเคลื่อนไหว (Movement) และคำพูด (Speech) เป็นสิ่งที่แยกออกจากกันได้ทั้งสามสิ่งรวมกันเป็นเอกภาพ (Unity) ซึ่งคาร์ล ออร์ฟ เรียกว่าดนตรีเบื้องต้น (Elemental music) [2] การเรียนการสอนแบบกลุ่ม เพราะเด็กจะเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งในด้านของความคิดสร้างสรรค์ซึ่งถือเป็นจุดมุ่งหมายหลักของดนตรีแนวคาร์ล ออร์ฟ แต่เป็นความคิดสร้างสรรค์ที่พัฒนาไปพร้อมกับความมีวินัยการเห็นแบบอย่างการเป็นผู้นำผู้ตาม รู้จักการรอคอย การสร้าง สรรค์ดนตรีร่วมกันโดยยอมรับกฎเกณฑ์ของกลุ่ม อันเป็นจุดเริ่มต้นสู่ความมีวินัยในตนเองด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในรูปแบบดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวคาร์ล ออร์ฟ โดยจัดทำแผนประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ ให้ครอบคลุมในเรื่องของคำพูด (Speech) การร้องเพลง (Singing) ลีลาและการเคลื่อนไหว (Movement) การใช้ร่างกายทำจังหวะ (The Use of Body in Percussion) การใช้ร่างกายทำจังหวะ (The Use of Body in Percussion) และการคิดแต่งทำนองหรือทำทางแบบทันทีทันใด (Improvisation) โดยใช้ช่วงเวลากิจกรรมเสริมประสบการณ์เพื่อแก้ไขและพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยในด้านความรับผิดชอบ ด้านการรู้จักเวลา ด้านความอดทนอดกลั้น ด้านความเชื่อมั่นในตนเองและด้านความเป็นผู้นำผู้ตาม ผู้วิจัยหวังว่าผลจากการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพเป็นคนดีของสังคมและเป็นที่กำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

2. ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ

3. สมมติฐานของการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ มีวินัยในตนเองสูงขึ้นการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ

4. วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 4.1 การเลือกกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
- 4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4.4 การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การเลือกกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

การเลือกกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กปฐมวัยชายหญิงอายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนบ้านเขวาสีช้างศึกจำนวน 1ห้องเรียน มีจำนวนเด็กปฐมวัย 20 คน ซึ่งได้มาโดยการเจาะจง

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 6.1 แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ
- 6.2 แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

7.1 แบบแผนการทดลอง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยอาศัยแบบการทดลองกลุ่มเดียว มีการดำเนินการวิจัยแบบ One Group Pretest - Posttest Design กับแบบ One Group Time-Series [4] เข้าด้วยกันคือทำการสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลอง จากนั้นจัดกิจกรรมประสบการณ์ดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์และในช่วงเวลาการทดลองทุก 2 สัปดาห์ ได้แก่ สัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8 ผลปรากฏดังข้อมูลในตารางหมายเลข 1 แบบแผนการทดลอง

ตารางหมายเลข 1 แบบแผนการทดลอง	
ก่อนการทดลอง	ช่วงเวลาในการทดลอง
To	X1 X2 T1, X3 X4 T2, X5 X6 T3, X7 X8 T4

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ คาบกิจกรรมเสรี คาบกิจกรรมกลางแจ้ง โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย

7.2.2 ดำเนินการทดลองโดยผู้วิจัยจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง

7.2.3 ในช่วงเวลาการทดลอง ผู้วิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยของกลุ่มตัวอย่างทุกวันศุกร์ ได้แก่ สัปดาห์ที่ 2, 4, 6 และ 8 โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ผลปรากฏดังข้อมูลตารางหมายเลข 2 กำหนดระยะดำเนินการทดลอง

7.2 วิธีดำเนินการทดลอง การทดลองครั้งนี้ ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง โดยมีแผนการทดลองดังนี้

7.2.1 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยในคาบตารางหมายเลข 2 กำหนดระยะดำเนินการทดลอง

วิธีการดำเนินการทดลอง	คาบกิจกรรม	เวลา
ก่อนการทดลอง สังเกตพฤติกรรมความมีวินัย ในตนเอง ในวันศุกร์ ก่อนสัปดาห์ที่จะทำการทดลอง	1. คาบกิจกรรมเสริมประสบการณ์	09.10- 09.40
	2. คาบกิจกรรมเสรี	10.00- 11.00
	3.คาบกิจกรรมกลางแจ้ง	11.00- 11.30
ดำเนินการทดลอง จัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ เป็นเวลา 8 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน รวม 24 ครั้ง	1. คาบกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ	09.00-09.10
	2. คาบกิจกรรมเสริมประสบการณ์	09.10-09.40
การสังเกตพฤติกรรม สังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง โดยใช้แบบสังเกต พฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง	1. คาบกิจกรรมเสริมประสบการณ์	09.10- 09.40
	2. คาบกิจกรรมเสรี	10.00- 11.00
	3.คาบกิจกรรมกลางแจ้ง	11.00- 11.30

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

8.1 สถิติขั้นพื้นฐาน

8.1.1 การหาค่าเฉลี่ยของคะแนน (Mean) [5]

8.1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

8.1.3 ค่ามัธยฐาน (Median)

8.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

8.2.1 การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

8.2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกตจากสูตร RAI

9. ผลการวิจัย

ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยการวิเคราะห์ในครั้งนี้ ได้นำคะแนนพฤติกรรมที่แสดงควมมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้จากการสังเกตก่อนการจัดกิจกรรม 1 ครั้งและในช่วงเวลาจัดกิจกรรม 4 ครั้งภายใน 8 สัปดาห์ (สัปดาห์ที่ 2, 4, 6, และ 8) มาหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ค่าเฉลี่ยมัธยฐานและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลปรากฏดังข้อมูลตารางหมายเลข 3 คะแนนเฉลี่ย มัธยฐาน และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางหมายเลข 3 คะแนนเฉลี่ย มัธยมศึกษา และความเปี่ยงเบนมาตรฐาน

พฤติกรรม ความมีวินัยใน ตนเอง	จำนวน	ค่าสถิติ พื้นฐาน	ก่อนจัด กิจกรรม	สัปดาห์			
				2	4	6	8
1) ด้านความ รับผิดชอบ	20	$\bar{X}$	1.28	1.33	1.38	1.64	1.80
		Mdn	1.25	1.31	1.36	1.61	1.81
		S.D	0.22	0.19	0.13	0.15	0.11
2) ด้านการรู้จักเวลา	20	$\bar{X}$	1.40	1.51	1.64	1.69	1.73
		Mdn	1.30	1.44	1.64	1.69	1.73
		S.D	0.33	0.18	0.17	0.11	0.09
3) ด้านความอดทน อดกลั้น	20	$\bar{X}$	1.37	1.49	1.66	1.75	1.84
		Mdn	1.23	1.45	1.67	1.77	1.85
		S.D	0.33	0.22	0.17	0.15	0.10
4) ด้านความเชื่อมั่น ในตนเอง	20	$\bar{X}$	1.36	1.50	1.58	1.74	1.82
		Mdn	1.28	1.45	1.61	1.74	1.83
		S.D	0.30	0.17	0.14	0.10	0.10
5) ด้านความเป็น ผู้นำ ผู้ตาม.	20	$\bar{X}$	1.45	1.53	1.61	1.72	1.77
		Mdn	1.36	1.56	1.64	1.71	1.78
		S.D	0.25	0.20	0.19	0.13	0.11
รวม	20	$\bar{X}$	1.37	1.48	1.57	1.71	1.79
		Mdn	1.35	1.47	1.58	1.71	1.79
		S.D	0.22	0.15	0.10	0.09	0.06

ก่อนการจัดประสบการณ์กิจกรรมเด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยรวมพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับปานกลาง (1.28–1.45) หลังการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยรวมพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับสูง (1.73–1.84) แสดงว่าหลังการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ มีผลต่อพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยมีแนวโน้มสูงขึ้น

10. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ สรุปผลการวิจัยได้ว่าเด็กปฐมวัยมีวินัยในตนเองทุกด้านมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้นตลอดช่วงเวลาจัดกิจกรรม

10.1 เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการจัดกิจกรรมทั้งโดยรวมแสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ เพราะเด็กจะมีความสุข เกิดสมาธิ กิจกรรมดนตรีช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์

การใช้เสียงดนตรีที่เหมาะสมสามารถช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ดนตรีจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างอารมณ์และนำไปสู่ความสนใจที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข [6] สอดคล้องกับ เยาวพา เดชะคุปต์ [7] ได้อธิบายไว้ว่าดนตรีจะเป็นสื่อในการสื่อสารของเด็กปฐมวัยเพื่อให้ผู้คนและเด็กอื่น ๆ เข้าใจเขา ประสบการณ์ดนตรีควรให้เด็กสนุกสนานเพลิดเพลินและเกิดสุนทรีภาพลดอารมณ์กลัวและอารมณ์เครียด ดังที่พิทักษ์ คชวงษ์ [8] ได้อธิบายไว้ว่า ปัจจุบันผู้เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยนำดนตรีมาใช้กับเด็กปฐมวัยโดยมิได้หวังเพื่อความบันเทิงสนุกสนานแต่เพียงอย่างเดียวแต่ได้นำมาประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนเป็นกิจกรรมการสอนที่ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงเพื่อพัฒนาหรือปรับพฤติกรรมของเด็กอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธรา พุ่มพชาติ [9] ได้อธิบายไว้ว่าการที่เด็กได้ฟังเสียงดนตรีที่ให้ความรู้สึกที่สนุกสนานเพลิดเพลิน เด็กจะเกิดความรู้สึกอบอุ่นมีความไว้วางใจในสิ่งแวดล้อม สามารถที่จะปรับตัวในลักษณะที่เหมาะสมเมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น ประกอบกับกิจกรรมดนตรีแนวคาร์ล ออร์ฟ มีลักษณะเป็นกิจกรรมกลุ่มซึ่งเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงด้วยตนเองเด็กได้ลงมือปฏิบัติมีการช่วยเหลือ แบ่งปัน

การทำตามกฎกติการมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นมากขึ้น การเรียนรู้โดยวิธีการกลุ่ม ช่วยฝึกทักษะที่จำเป็นหลายๆ ด้านและสำคัญก็คือ ทักษะทางสังคม (Social Skill) [10] สอดคล้องกับวิจัยของ ทองคำ บุญประเสริฐดี [11] ได้อธิบายไว้ว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์จะมีความสามารถทางสังคม เช่นการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีมีมนุษยสัมพันธ์ มีมีโนภาพแห่งตน มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนจากการสังเกตในระหว่างการเล่น พบว่า เด็กมีความรู้สึกพึงพอใจยิ้มแย้มแจ่มใสมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น มีพฤติกรรมทางสังคมมากขึ้น เช่น การรู้จักช่วยเหลือมีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่มีความสามัคคีร่วมมือในการทำกิจกรรม สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ ช่วยจุดใจและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยทั้งทางด้านของอารมณ์จิตใจซึ่งถือเป็นพื้นฐานของความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย

10.2 จากผลการวิจัยสามารถพิจารณาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายด้านดังนี้

10.2.1 พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ด้านความรับผิดชอบ พบว่า เด็กปฐมวัยเริ่มมีความรับผิดชอบสูงขึ้น เนื่องจากกิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้สื่อ อุปกรณ์ที่กิจกรรมขั้นตอนในการนำอุปกรณ์เหล่านั้นมาใช้กับเด็กการฝึกเก็บอุปกรณ์เข้าที่อย่างมีระเบียบ ความรู้สึกคุ้นเคย ดังคำกล่าวของพระธรรมปิฎก [12] ได้อธิบายไว้ว่าพื้นฐานวินัยเกิดจากการสร้างความเคยชินที่ดีซึ่งเกิดจากการไม่บังคับแต่ให้เด็กปฏิบัติโดยใช้เหตุผล ประกอบกับความหลากหลายของกิจกรรมที่ได้นำเอาบทร้องเล่นที่เด็กคุ้นเคยนิทานที่มีเนื้อหาสอดแทรกคุณธรรมเกมที่สนุกสนานท้าทายความสามารถเด็กแบ่งกลุ่มกันเล่น ช่วยกันร้อง ช่วยกันคิดทำทางประกอบการแสดงบทบาทสมมติ แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้เองทำให้เด็กสามารถซึมซับความรับผิดชอบไปโดยไม่รู้ตัวเด็ก สามารถทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในกลุ่มให้บรรลุผลสำเร็จได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พนม ลิ้มอารีย์ [13] ได้อธิบายไว้ว่ากลุ่มช่วยเสริมสร้างความมีวินัยในตนเอง เมื่อสมาชิกเข้ากลุ่มจะต้องมีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอการปฏิบัติกิจกรรมนั้นจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ร่วมกันซึ่งจะช่วยให้สมาชิกมีความอดทนและรับผิดชอบมากยิ่งขึ้น

10.2.2 พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยด้านการรู้จักเวลา พบว่า เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมด้านการรู้จักเวลาสูงขึ้น เนื่องจากการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีแนวคาร์ล ออร์ฟ จะเน้นให้เด็กได้ทำกิจกรรมด้วยตนเองตลอดเวลา ซึ่งกิจกรรมที่จัดขึ้นมีหลายรูปแบบ เช่น การร้องเพลง การเล่นเครื่องดนตรี บทบาทสมมติ นิทาน เกมการแข่งขัน ฯลฯ ขณะที่ทำกิจกรรมเด็กได้เคลื่อนไหวตลอดเวลา มีความกระตือรือร้นและตั้งใจทำกิจกรรมเนื่องจากเป็นกิจกรรมที่สนุกสนานและยังไม่ล้าที่ จะต้องรักษาเวลาในการทำกิจกรรมแต่ละอย่าง ประเทินมหาพันธ์ [14] ได้อธิบายไว้ว่าการสร้างความมีวินัยให้แก่ผู้เรียนนั้นขึ้นอยู่กับ การวางแผนการเรียนการสอนที่รัดกุม จัดกิจกรรมที่มีคุณค่าและความหมายแก่เด็กโดยเน้นให้เด็กได้ทำกิจกรรมตลอดเวลาการทำกิจกรรมกลุ่มย่อยร่วมกันนั้นจะทำให้เด็กเรียนรู้ถึงความคิดความรู้สึก ปฏิกริยาและพฤติกรรมซึ่งกันและกัน

10.2.3 พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ด้านความอดทน อดกลั้น พบว่า ในช่วงเวลาจัดกิจกรรมโดยใช้การจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ เด็กปฐมวัยมีความอดทนอดกลั้นสูงขึ้น เนื่องจากการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ มีลักษณะเป็นกิจกรรมกลุ่มที่เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้และฝึกความอดทน อดกลั้นจากความขัดแย้งความไม่เข้าใจกัน โดยในระยะแรกของกิจกรรม เด็กยังมีพฤติกรรมการยึดตนเองในลักษณะต่างๆ เช่น ว่ากล่าว พุดต่อกวนผู้อื่น แย่งอุปกรณ์ ฯลฯ แต่หลังจากดำเนินกิจกรรมไปได้สักระยะหนึ่งพฤติกรรมการยึดตนเองในลักษณะดังกล่าวลดน้อยลง เปลี่ยนเป็นพฤติกรรมความร่วมมือ ความเอื้อเฟื้อเสียสละอดทนรอคอยเพิ่มขึ้น ประกอบกับกิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ มีการวางแผนการจัดกิจกรรมหลากหลายรูปแบบสามารถตอบสนององวิธีการเรียนรู้ของเด็กที่แตกต่างกันได้เป็นอย่างดีกิจกรรมสนุกสนานท้าทายช่วยสร้างความกระตือรือร้น เพิ่มความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ รักตวรรณ ศิริภาพร [15] ได้อธิบายไว้ว่า กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งทางวัตถุและบุคคลจะทำให้เด็กเรียนรู้ถึงวิธีการปฏิบัติตนในสังคมทำให้มีความสามารถในการเข้าใจผู้อื่นปรับ ตัวเข้ากับผู้อื่นอันจะเป็นแนวทางในการฝึกเด็กให้มีความอดทนอดกลั้นเพิ่มขึ้น

10.2.4 พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง พบว่า เด็กปฐมวัยมี

ความเชื่อ มั่นในตนเองสูงขึ้น เนื่องจากกิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ ที่เน้นกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นขั้นเป็นตอนอย่างต่อเนื่อง จากสิ่งที่ใกล้ตัวสิ่งที่ใกล้ตัวและการเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ ได้เล่น ร้องหรือฟัง เด็กจะมีสมาธิเข้าถึงดนตรีเร็วขึ้นได้แสดงอารมณ์ความรู้สึกโดยมีกิจกรรมดนตรีเป็นสื่อกลาง สิ่งเหล่านี้เองที่ทำให้เด็กค่อยๆ ซึมซับความเข้าใจเนื้อหาของกิจกรรมเมื่อถึงคราวที่จะแสดงเองก็เล่นด้วยความเต็มใจมีความรู้สึกว่าได้ตนเองสามารถทำได้และประสบความสำเร็จเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจเห็นคุณค่าในตนเองส่งผลให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง นุ่มนวล เนียมหอม [16] ได้อธิบายไว้ว่าวินัยความเชื่อในตนเอง หมายถึง การควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ได้เรียนรู้ว่าเป็นสิ่งที่ดี เป็นที่ยอมรับและละเว้นการปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ดี ไม่เป็นที่ยอมรับโดยสมัครใจไม่มีใครบังคับโดยที่การประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ส่งผลดีต่อตนเองและไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อนเดือดร้อน

10.2.5 พฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ด้านความเป็นผู้นำผู้ตาม พบว่า เด็กปฐมวัยมีความเป็นผู้นำผู้ตามสูงขึ้น เนื่องจากกิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งถือเป็นจุดประสงค์หลักของกิจกรรมการให้อิสระแก่เด็กที่จะคิดแต่งคำพูด เนื้อร้องทำนองเพลง คิดออกแบบท่าทางการเคลื่อนไหวตลอดจนการเลือกเล่นเครื่องดนตรีที่ตนเองพอใจ โดยมีการกำหนดกรอบไว้อย่างกว้างๆ เพื่อให้เด็กได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ให้มากที่สุด ทั้งนี้เพราะในวัยนี้เด็กควรได้รับการส่งเสริมบุคลิกภาพส่วนบุคคลให้มากที่สุด การส่งเสริมบุคลิกภาพที่จะเป็นแนวทางให้บุคคลแสดงความรู้สึกนึกคิดและความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ [7] การเป็นแบบอย่างที่ดีของครู การชี้แนะของครูที่อยู่ภายใต้บรรยากาศที่อิสระและผ่อนคลายครูไม่ได้บังคับหรือออกคำสั่งแต่ใช้วิธีชักชวนให้เด็กเห็นความสำคัญและประโยชน์ที่เกิดจากการปฏิบัติซึ่งทำให้เด็กยอมรับและปฏิบัติตามครูด้วยดี ขณะเดียวกันก็กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นของตนเองกล้าแสดงออกเพราะธรรมชาติของเด็กวัยนี้จะชอบเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ที่มีความสามารถหรือบุคคลที่เด็กพอใจ [17] นอกจากนี้ในขณะที่เด็กทำกิจกรรมร่วมกันนั้น เด็กจะมีการแลกเปลี่ยนและรับรู้ความหลากหลายของความคิดและจินตนาการจากการมีปฏิสัมพันธ์

ร่วมกันบางกิจกรรมมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบโดยจะหมุนเวียนผลัดกันมาเป็นผู้นำผู้ตามทำให้รู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองคำ บุญประเสริฐดี [11] ได้อธิบายไว้ว่า เด็กปฐมวัยที่สอนโดยวิธีการกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีความสามารถทางสังคม เช่น การเป็นผู้นำผู้ตามที่สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่สอนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

11. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

11.1 ควรมีการนำกิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟไปทดลองใช้กับนักเรียนในระดับอายุที่แตกต่างกันออกไปหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับอายุความสามารถและพัฒนาการของนักเรียนในกลุ่มอายุนั้น

11.2 ควรมีการศึกษาค้นคว้าผลของการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ ที่มีต่อตัวแปรอื่นๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

11. เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง, พ.ศ.2552-2561.
- [2] ธวัชชัย นาควงศ์, การสอนดนตรีสำหรับเด็กตามแนวของคาร์ล ออร์ฟ(Carl Orff,1895-1982), กรุงเทพฯ:ภาควิชาศิลปนิเทศคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2549.
- [3] บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, การทดสอบแบบอิงเกณฑ์:แนวคิดและวิธีการ, กรุงเทพฯ:ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526
- [4] ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, เทคนิคการวิจัยทางการ ศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์สุวิริยา สารสน, 2549.
- [5] นิภา ศรีโพธิ์, หลักการวิจัยเบื้องต้น, กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2527.
- [6] ผลทาน ศรีณรงค์, “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,” วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2528.

- [7] เยาวพา เดชะคุปต์, การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย, ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540.
- [8] พิทักษ์ คชวงษ์. “ดนตรี: ภูมิปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัย,” การศึกษาปฐมวัย, 2541.
- [9] พัชรา พุ่มพชาติ, “อิทธิพลของเสียงดนตรีที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย,” ปริญญานิพนธ์ กศ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2533.
- [10] รัชดาภรณ์ อินทะนิน, “การศึกษาแนวโน้มและอัตราการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม,” ปริญญานิพนธ์ กศ.ม., บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2544.
- [11] ทองคำ บุญประเสริฐดี, “การทดลองใช้วิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์พัฒนาความสามารถทางสติปัญญาและความสามารถทางสังคมของเด็กระดับก่อนประถมศึกษา,” ปริญญานิพนธ์ กศ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535.
- [12] พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต), “สรุปคำบันทึกการตอบแบบสำรวจเกี่ยวกับวินัยของคนในชาติ” ณ สถานพำนักสงฆ์สายใจธรรม อำเภอพนมสารคาม ฉะเชิงเทรา, 2537.
- [13] พนม ลีมาอารีย์, กลุ่มสัมพันธ์, มหาสารคาม: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2522.
- [14] ประเทิน มหาจันทร์, คู่มืออบรมนักเรียน, สานิตพิบูลบำเพ็ญ, 2515.
- [15] รักตวรรณ ศิริภาพร, “ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่ได้เล่นกิจกรรมการเล่นเพื่อคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง,” ปริญญานิพนธ์ กศ.ม., บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- [16] นฤมล เนียมหอม, การพัฒนากิจกรรมการเสริมสร้างวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้วิธีสะท้อนความคิดแบบผสมผสาน,” วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, 2549.
- [17] กิ่งแก้ว อรรถากร, วรรณกรรมจากบ้านโน กรุงเทพฯ โรงพิมพ์คุรุสภา, 2513.